

KRONIKKA

1/2024

Julkaisija Kronos ry, Helsingin yliopiston historian opiskelijoiden ainejärjestö

Päätoimitus Lumi Ilvonen, Salla Niemelä, Katri Pihlström, Herman Tikkanen

Toimitus Sakari Bister, Kamilla Kolimaa, Aslak Juss, Vilma Vares

Taitto Lumi Ilvonen

Kansi Salla Niemelä

Kuvitus Lumi Ilvonen, The British Library's collection on Flickr Commons

Sisällys

Pääkirjoitus	4
Puheenjohtajan puhe	8
Runoja	11
Päätoimituksen esittely	14
Kronoksen hallitus 2024	16
”Vaihtoehtoinen” opiskelijaelämä	18
Novelli: hymyöikapatsaiden pakoilusta	24
Humanistispeksi-arvio	27
Ei taidetta ilman ihmistä	30
Kronoksen keräilijät	34

Pääkirjoitus

Iltautisista arkiamuihin

Uudenvuoden lupaukset ovat jo päässeet unohtumaan ja talvi on taittumassa kevääseen, mikä tarkoittaa, että myös Kronikan tämän vuoden ensimmäinen numero sekä upouusi päätoimitus ovat täällä! Jipii! Tänä vuonna Kronikan päätoimituksessa mukana oleminen on erityisen jännittävää, sillä kyseessä on rakkaan ainejärjestö-lehtemme juhlavuosi – Kronikan kaikkien aikojen ensimmäinen numero julkaistiin 50 vuotta sitten vuonna 1974. Päätoimitus onkin jo eksynyt opiskelijahuoneen Kronikka-arkistoihin suunnittelemaan tulevaa vuotta – kannattaa siis pitää silmät ja korvat auki syksyn juhlanumeroa ja muita pyöreiden vuosien juhlallisuuksia varten.

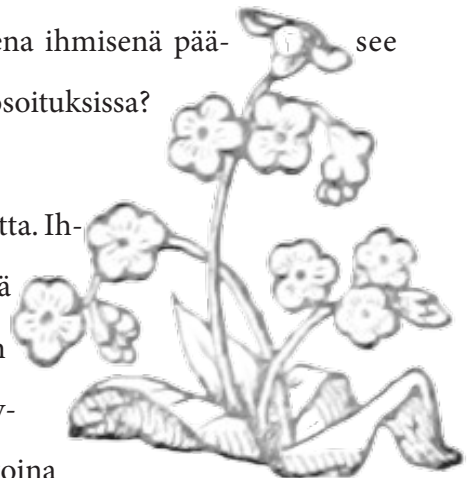
Tämä pääkirjoituksen toinen kappale tulee aloittaa sanomalla, että elämme historiallisia aikoja, sillä milloinpa emme eläisi. Suomessa alkuvuosi on kulunut presidentinvaalien humussa. Kokoomuksen presidenttiehdokkaan Alexander Stubbin vaalivoitto on kirpaissut monia, esimerkiksi siksi, että täpärästi toiseksi jäänyt Pekka Haavisto ajoi vahvemmin niitä ympäristö- ihmisoikeus- ja rauhanasioita, jotka ovat harvoin olleet yhtä ajankohtaisiakuin nyt. Yliopiston sisällä ja historian opiskelijoiden keskuudessa on puhututtanut päätös lakkauttaa antiikin materiaalisen kulttuurin opetus. Jatkuva humanististen aineiden kurjistaminen on herättänyt runsaasti vastustusta sekä opiskelijoilta että henkilöstöltä. Hallitusleikkausten ja työnhaun hankaloitumisen myötä myös varmuus omasta toimeentulosta ja opinnoissa etene- misestä on opiskelijoilla yhä heikompi.

Oma katseeni ja mieleni ovat viime aikoina olleet erityisesti Gazassa, missä Israelin brutaalit sotatoimet ovat jatkuneet jo viiden kuukauden ajan. Uutiskuvat, somefee-

dit ja omien ajatusten filmirulla ovat olleet täynnä raunioita, ruumispusseja ja ruokajonoissa ammuttuja laukauksia, pommeja ja poltettuja oliivipuita. Lohduttoman kuvaston ja järjettömyyden keskellä on helppo antautua toivottomuudelle ja apatiille.

Mutta tämänhän te, rakkaat lukijat, tiedätte jo. Tietoa saa ja kannattaa toki aina haalia lisää, mutta pelkkä maailman kauhujen listaaminen ei todennäköisesti tarjoa uusia näkökulmia tai ratkaisuja kenellekään. Mitä maailmantuskan edessä kannattaa siis käytännössä tehdä? Kriisit ja epävarmuus voivat herättää niin lamaannuttavaa stressiä, ettei muulle tunnu riittävän aikaa. Juuri lomaantumista tulisi kuitenkin välttää viimeiseen asti. Helmikuun lopulla Tavastian uskomattomassa, monitaiteellisessa Ilta Gazalle -tukikonsertissa Suomen Palestiina-verkosto Sumudin puheenjohtaja Noora Dadu korosti konkreettisen toiminnan ja solidaarisuuden tärkeyttä. Sumud tarkoittaa arabiaksi tietynlaista järkkymättömyyttä ja sinnikkyyttä – sanalla on palestiinalaisille historiallisesti samankaltainen merkitys, kuin suomalaisille sisulla. Tulin konsertista kotiin katharsiksen kokeneena, liityin Sumudin tukijäseneksi ja kirjoitin tämän pääkirjoituksen. Maailmantuskan kanssa ei tarvitse jäädä yksin, vaan aina on mahdollista löytää yhteisöjä, joihin tukeutua, sekä tapoja, joilla auttaa. Aktivoituminen ja käytännönläheinen toiminta ovat ainakin itselläni olleet paras lääke ahdistukseen. Ja missä muualla aikuisena ihmisenä pääsee nykyään huutamaan äänensä käheäksi kuin mielenosoituksissa?

Historiallisten aikojen läpi eläminen ei ole mitään uutta. Ihmiset ovat toimineet yhdessä ja löytäneet tapoja elää merkityksellistä, jokapäiväistä elämää myös mustan surman tai maailmansotien aikana, joten mekin kykenemme siihen nyt. Allekirjoittanut on viime viikkoina

löytänyt arjen valoläikkiä esimerkiksi tulppaanisesongista, puhtaista lakanoista, ystävän keittiössä tiskaamisesta, vadelmamojitoista, rakkaaseen Topeliaan avatun Unicafen pitsapaloista, keskustakampuksen kattojen yli paistavasta auringosta sekä tietenkin tästä Kronikan upouudesta numerosta. Alkanut vuosi voi tuoda tullessaan mitä vain sekä maailmanlaajuisella että henkilökohtaisemmalla skaalalla, mutta ainakin kevät (ja vappu!) saapuvat vääjäämättä – ja toivottavasti myös tämä Kronikka piristää viikkoanne, päivääne tai edes tuntianne!

Katri Pihlström

Kronikan anonyymi lomake!

Kronikalle voi nyt lähettää juttuja anonyymillä lomakkeella! Pyrimme lomakkeen avulla monipuolistamaan sisältöämme ja madaltamaan kynnystä osallistua Kronikkaan. Linkki lomakkeeseen löytyy Kronikan instagram-tililtä ja Kronikan Whatsapp-ryhmästä. Luethan lomakkeesta löytyvät ohjeet tarkasti ja muistathan, että noudatamme myös anonyymissä lomakkeessa turvallisemman tilan periaatteita. Pidätämme oikeuden olla julkaisematta Kronikkaan soveltumatonta sisältöä.

Puheenjohtajan palsta

Tervehdys kaikille Kronoslaisille ja muille Kronikan lukijoille!

Järjestimme kuun alussa ala-asteen luokan kesken luokkakokouksen. Ihmisiä oli erilaisia ja eri elämäntilanteessa olevia. Ajan kulusta ja elämästä syntyi paljon keskustelua. Oli villi kokemus tavata ihmisiä, joita on tuntenut lapsena– samoja ihmisiä, mutta kuitenkin muuttuneita. Aika kuluu. Tulevaisuus näytti epävarmalta ja vastoinkäymisiä oli ollut itse kullakin, mutta kaikki löytävät jokseenkin omat uomansa elämässä.

Tämän tekstin allekirjoittanut on ottanut harppauksen omaan suuntaan, ainakin sillä saralla, että hän toimii vuonna 2024 armaan ainejärjestömme yhdistyksen puheenjohtajana. Hallitus ja virkailijakunta on perehtynyt ja järjestäytynyt, ja on sanottava, että meillä on kasassa aivan upea joukko! Kaikki virat on saatu tavalla tai toisella täytettyä, ja ilman koko poppoota ei tapahtumista tai järjestön pyörittämisestä tulisi mitään. Olen siis valtavan kiittollinen koko porukalle, varsinkin kaikille, jotka toimintaan ovat hypänneet mukaan. Kiitos myös kaikille, jotka ainejärjestön tapahtumissa käyvät tai osallistuvat toimintaamme! Toimintasuunnitelma vuodelle on laadittu ja kaikki hallituslaiset ovat tavoitettavissa– tulkaa ihmeessä nykäusemään hihasta, jos mieltänne painaa mikä vain asia! Suunnitelmat vuoden ja tulevaisuuden menoista ovat jo vireillä, vuoden ensimmäiset hissakahvit ja tapahtumat on jo ansiokkaasti järkätty, ja kerhot järkkäävät jo toimintaa. Vappu on jo ensi kuussa!

Puheenjohtajan tehtävät ovat olleet yllättävänkin hektisiä, vaikka palkitsevia. Tietysti olettaen, ettei ota enempää kuin maksimissaan kaksi kurssia periodissa. Paketti

pysyy tavalla tai toisella kasassa Kronoksessa, kuten aina. (Surullisen)kuuluista kalenterini on myös ahkerassa käytössä, ja mahdollistaa oivasti multitaskauksen työn, harrastusten, opiskelun, järjestötoiminnan ja kaiken muun, muun muassa vapaa-ajan välillä. Ja sitä muutahan meillä kaikilla on ja tulisikin olla! Historian opiskelussa olen aina pitänyt siitä, kuinka moneen junaan meitä on, niin taustojen ja kiinnostuksen kohteiden puolesta – ja silti olemme kaikki opiskelijat jollakin tapaa samalla laiturilla. Poikkitieteellisyys on ollut läsnä Kronoksessa varmastikin aina, historia- kattotermin alle mahtuu kaikkea niin sosiaali- ja sukupuolihistoriasta sota- talous- ja yhteiskuntamenneisyyteen. Minusta on tärkeää, että tämä myös näkyy järjestössämme, tapahtumien monipuolisuuden kautta ja sen, ketkä toimintaan osallistuvat ja saavat äänensä kuuluksi.

Kaikkien ääntä todella tarvitaan

Kaikkien ääntä todella tarvitaan, HYY:n painiessa talousongelmiensa kanssa ja opiskelijoiden aseman heikentyessä hallituksen toimien myötä. Samalla humanistinen tiedekunta kamppailee säästöjensä kanssa, usein valitettavasti tavalla, jossa opiskelijoiden lisäksi henkilökunnan ääni uppoaa byrokratian ja mutkat suoriksi -periaatteiden alle. Monet opiskelijat varmasti pohtivat, miten löytää oma paikkansa yhteiskunnassa keskellä uutisia kurjuudesta ja kärsimyksestä. Informaatioyhteiskunnan tieto lisää tuskaa, mutta paljon siitä tiedosta on samalla meidänkin opiskelumme ytimessä – ristiriita, jonka kanssa tulisi osata tasapainotella, tavalla tai toisella.

Vaikuttamisen, opiskelun ja oman henkisen hyvinvoinnin välinen tasapaino on jotakin, joka ehkä sitten aikuisuuteen kuuluu. Toivottavasti Kronoksen sekä vai-

kuttamis- että vapaa-ajantoiminta voi olla antoisaa ja eväitä antavaa. Niin yksilölle kuin yhteisölle- onhan joukossa todellakin voimaa!

Tästä Kronikan numerosta löytyy mainion, uuden päätoimituksen räätälöimä ja jäsenistön kirjoittama sarja juttuja. On varsin upeaa, että tänä vuonna järjestömme oma, itsenäinen äänenkannattajalehti täyttää 50 vuotta! Monella yhteisöllä tai ainejärjestöllä ei ole ollut omaa lehteä, joka tuottaa sisältöä aina resepteistä presidentin haastatteluihin näin pitkäjätkoisen ajan, läpi rahoituksen vähentämisen, alustan- ja rakennuksenvaihtojen. Päätoimittajat ja ainejärjestötoimijat vaihtuvat joka vuosi, mutta lehden teko ei ole pysähtynyt. Se kertoo mielestäni meistä jotakin. Moni asia

ei elämässä ole pysyvää, joten sydäntä lämmittää puoli vuosisataa jatkunut perinne. Siinä on aihetta juhlaan!

Toivon kaikille lämpöä, solidaarisuutta, ja piteneviä valon päiviä omille joen uomille <3

Sakari Bister

Runot

Kamilla Kolimaa

aina olin vähän varpahillain ja seisoi niillä sinun korkeissa (pellekengissä)
 nyt olen niinikää verovapaa virkavapaalla sirkuksesta
 ei ristinsielu seiso jaloilla käsillä siivillä sydänlihalla etc.
 en miesvapaa mut sirkusvapaa silakattomista lakanoista kaltoinkohteluista edelleen sylissä
 valo ja vadelmat ja Peace ja Love
 Hakkuu ja Humisevat harjut Harjussa
 aina korvaani suggestoit ettei KEIJUJA OLE OLEMASSA
 ja siltikultapieni tässä olen ja ystävät yltyöiset ylityöllistetyt
 köyhät mut'kuitenkin rikkaat! köyhät ritarini kuulee nykyään kaikki mun jutut kerron niille
 kaiken

Kamilla Kolimaa

huomisen teeren tytön tieltä uupuu koiruudet
 mikään ei enää yllätä luojan kiitos ja opetuslasten
 minä keräilen elämänkoulutodistuksia Olen opetuslasten keräilijä
 Hemuli, käsivarrella lääkärinlaukku pullollaan opetuslapsia
 Sinä olet Yxi opetus
 ja lääkärinlaukku on yksityinen
 huomisen teeren tyttö ei uskoudu paitsi päissään ja muistelmissaan
 Muumipapan tapaan kirjaan näitä muistelmia-hamahelmiä jotta sydänsuruilla (ehkä)
 muistaisin maksaa laskut Enkä leikkirahalla

Kamilla Kolimaa

kyynelkylpylä muttei pelkähästään enää omasta takaa
oma amme ei voi lainehtia ainokaisittain omasta kyynelvestä omista lumpeista lillukoista
kumiankoista Omat aneet!!
oma amme täyttyy muiden vesistä muiden puruleluista ja aamurutiineista Nousevista
merkeistä. muiden ensi-iltamat ammeen reunoille laskeutuvat muiden sydänkirveet
Otan ne kyllä
kirjoitan kaikkien vieraskirjaan
allaspoika sai kenkää jos sitä ikinä oli mailla halmeilla

Kamilla Kolimaa

tylsät immeiset juovat teetä
jännittävät istuivat teesalongeissa
missä ei saa juoda
vain koulussa ja kotona ei olla päissään
mutta pesutuvissa ja tietysti kuppiloissa kukkakaupoissa kirjastoissa
päissään ollaan kaikesta siitä
ja kaikesta mitä sattuu
Nuoren aikuisen elämässä hirveitä sattuu niin että kaikki ne jo pelkästään virukkeeksi
riittänee
vasta kolmikymmenvuotiaana alkaa nuori aikuinen olla selkiäpäin
kuten hobitissa
nukuin taas meikeissä
mielummin ottaisin koirien taivaan kuin ihmisten

Kamilla Kolimaa

Tittelintuure luettelee

lähdeluettelossa luetellaan jokaikivihreä lähde ja plagiointirikkeet syreenimetsän ruohometsän kansaa kohtaan

Kansa on heterogeeninen amme—pulloposti jäniksiä, kettuja, susia, sorsia jne.

pulloposti jätetään vaaravyöhykkeelle johon tuntematon kirvesmies käy joutuen rööki huulessa

pulloposti urkitaan auki (kirveellä) ja jätetään lukematta

lukemattomat elukat risut jäkälät

KILL! KILL!

Kamilla Kolimaa

piirrän kuvasi rantahiekkaan kahluumekossa

kuvassa sinulla on roomalaistapainen tunika ja punatiilitalo

ja iloinen autotalli ja veturihalli

kuvassa olet selin ja selibaatissa ja katsot toisaalle muita maisemia

muita maisemia

ja maisemamaalareita

maistelet heinää muttet puutaheinää vain täyttä asiaa ydinriekaletta

kasvatat riikinkukkoja kuten siinä lastenkirjassa

kuvassa sinä olet pelikunnossa

viimein

Päätoimittajien esittely

Salla

Hei! Olen Salla, fuksi ja iloinen päästessäni toimimaan päätoimittajana, varsinkin Kronikan täyttäessä pyöreitä vuosia. Vapaa-ajalla viihdyn erilaisten luovien juttujen parissa, mikä varmaan heijastuu myös toimintaani tässä lehdessä. Piirtäminen on aina ollut lähellä sydäntäni, mutta myös kirjallisuus on löytänyt paikkansa elämästäni. Mielestäni kirjat ovat parhaimmillaan nautittuna yhdessä rooibos-teen kanssa. Viime päivinä on ollut kivaa kiertää uusia kirppiksiä, vaikka uudessa kaupungissa olo on välillä yhä vähän kuin turistilla. Toivon päätoimittajana, että kaikki halukkaat uskaltautuisivat lähtemään mukaan lehden sisällön tekemiseen! :)

Lumi

Olen fuksi, yksi Kronikan päätoimittajista ja mukana myös biletiimissä. Kronikassa minua kiinnostaa erityisesti rakkaan lehtemme taitto ja visuaalisuus. Viimeaikoina olen erityisesti nauttinut kavereiden kuvaamisesta huonolla digikameralla, uuniruoista kuten kekseistä ja bataateista, cd-levyjen keräilystä, mahjongista, kirjomisesta, halvasta valkkarista, Kronikan arkistojen läpikäymisestä, killer-sudokuista, äänimaisemista ja Kronikan 50-vuotisnumeron ideoinnista!

Katri

Olen ensimmäisen vuoden opiskelija, ja Kronikan päätoimituksen lisäksi häärielen myös Kronoksen biletiimissä. Kronikassa kiinnostaa kirjoitella kaikenlaista populaarikulttuurista politiikkaan, ja myös tämän numeron pääkirjoitus on minun kynäilemäni. Viime aikoina minua ovat kutkuttaneet erityisesti kevättalvi sekä tulppaanien ostaminen itselle ja toisille. Hahmotyypillisintä käytöstä minulle ovat kynsien lakkaaminen ratikkapysäkeillä sekä kaikenlaisten kuittien, etikettien, pääsylippujen ja muun kirjaimellisen roskan keräileminen taskuihini sillä ajatuksella, että liimaan ne lopulta päiväkirjani väliin. Siistiä olla mukana Kronikassa ja sen 50v-juhlavuodessa!

Herman

Moikka, olen Herman, ja aloitin syksyllä Helsingin yliopistossa maisterifuksina monen vuoden opiskelutaon jälkeen. Odotan innolla mitä kaikkea voin oppia lehden tekemisestä Kronikan toimittamisen yhteydessä, ja erityisesti syksyllä tulevaa juhlanumeroa!

Kronoksen hallitus

Kuvitus: Lumi Ilvonen

Lumi

Kronikan päätoimit-
taja, juhlavirkailija

Silja

Juhlavirkailija

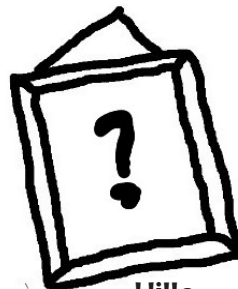
Rosa

Tiedottajavirkailija

Aslak

Juhlavirkailija

Hilla

Juhlavirkailija

Lilian

Opintomatka-
vastaava

Katri

Kronikan päätoimit-
taja, juhlavirkailija

Herman

Kronikan pää-
toimittaja

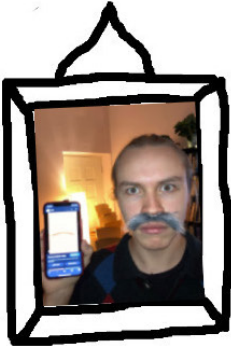
Karoliina

Kulttuurivastaava,
juhlavirkailija

Salla

Kronikan pää-
toimittaja

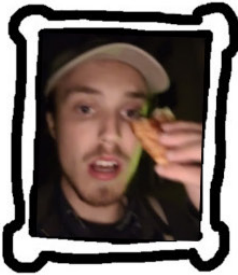
Mikko Hissakahvi
koordinaattori,
juhlavirkailija

Kamilla Kulttuurivastaava,
yhdentertaisuusvastaava

Jonatan
Työelämä- ja alumnivas-
taava, heraldikko

Mikko
Juhlatoiminta-
vastaava,
tila- ja
ympäristö-
vastaava

Sakari
Puheenjohtaja

Aino
Sihteeri

Sarah
Tiedottaja

Edith
Varapuheenjohtaja

Otto
Varainhankinta-
vastaava

Pauli
Hol- ja ulko-
suhdevastaava

Vilma
Opintovastaava

Viljami
Haalari- ja merkki-
vastaava, juhlatoiminta-
vastaava

Ari
Juhlavirkailija

”Vaihtoehtoinen” opiskelijaelämä – alkoholi ja alkoholittomuus opiskelijakulttuurissa

Vilma Vares

Kun alkoholin merkityksestä ihmisten elämässä on alettu puhua enemmän ja alkoholittomuutta on pyritty normalisoimaan, myös opiskelijaelämän – ainakin oletettu – alkoholikeskeisyys on herättänyt paljon keskustelua. Opiskelijakulttuuri ei ole enää niin alkoholikeskeistä kuin ennen, mutta mielikuva alkoholin merkityksestä ja jatkuvasta läsnäolosta siinä on säilynyt ennallaan.

Alkoholin mieltämisellä tiiviiksi osaksi opiskelijakulttuuria on pitkät perinteet. Vielä 2010-luvun alkupuolella lähes yleisenä oletuksena oli, että opiskelijatapahtumiin sisältyi alkoholia ja saattoi olla harvinaista, että joku osallistui tapahtumiin juomatta. Tilanne on muuttunut viime vuosina, kun on käyty laajaa yhteiskunnallista keskustelua sekä alkoholista että alkoholittomuudesta. Nykyään opiskelijajärjestöt noudattavat lähes poikkeuksetta turvallisemman tilan periaatteita, jotka ovat edistäneet mahdollisuuksia osallistua tapahtumiin ilman alkoholia.

Vaikka opiskelijakulttuurin alkoholipainotteisuus on vähentynyt ja tapahtumiin on yhä yleisempää osallistua juomatta, mielikuvat täysin alkoholin ympärille rakentuvasta opiskelijaelämästä elävät sitkeinä opiskelijayhteisöjen ulkopuolella. Alkoholittomuus näyttää tällöin poikkeukselliselta stereotyyppien rikkomiselta, mikä näkyy niin ”vaihtoehtoista”, alkoholitonta opiskelijaelämää viettävien opiskelijoiden haastatteluina mediassa kuin opiskelijaelämän ulkopuolella olevien tuttujen ihmetelvinä kommentteina.

Mielikuvat opiskelijakulttuurin alkoholipainotteisuudesta voivat johtaa siihen, että monet eivät käy apahtumissa, vaikka niissä tarjottaisiin myös alkoholiton vaihtoehto. Ennakkoluulot opiskelijakulttuuria kohtaan voivat tällöin johtaa siihen, että ei tutustu toisiin opiskelijoihin luentojen ulkopuolella, jolloin alkoholi vaikuttaa tutustumiseen enemmän kuin muut tekijät. Alkoholi toimiikin yhtenä kiinnostuksen kohteena, joka yhdistää ja erottaa ihmisiä – opiskelijakulttuurissa tosin erityisen huomattavassa mittakaavassa.

Alkoholi toimiikin yhtenä kiinnostuksen kohteena, joka yhdistää ja erottaa ihmisiä – opiskelijakulttuurissa tosin erityisen huomattavassa mittakaavassa.

On totta, että osa opiskelijaperinteistä on edelleen varsin alkoholipainotteisia, minkä lisäksi alkoholin rooli eri opiskeltavilla aloilla voi vaihdella huomattavasti. Esimerkiksi fuksien orientaatioviikolla on korkeakoulujen ulkopuolellakin maine ”kahden viikon ryyppyputkiä”, oli kyse mistä tahansa alasta.

Orientaatioviikolla on viime vuosina pyritty järjestämään myös alkoholitonta toimintaa, mutta alkoholi on vahvasti läsnä valtaosassa tapahtumia tai vähintään niiden jatkoilla. Tuutoreita ja muita opiskelijoita on esimerkiksi tavallista lahjoa tapahtumissa alkoholilla – vaikka ei olisi tiedossa, käyttävätkö he alkoholia ollenkaan.

Alkoholi voi liittyä opiskelijatapahtumissa niin hauskanpitoon, haluun saada ajatukset muualle kuin jännityksen lievittämiseen, mistä voi olla kyse erityisesti orientaatioviikolla. Opiskelijatapahtumista orientaatioviikko voikin kuvata parhaiten ulkopuolisten käsityksiä alkoholista opiskelijakulttuurissa – opintonsa juuri aloitan-

et fuksit eivät ole vielä tutustuneet opiskelijakulttuuriin kokonaisuudessaan, jolloin he voivat olettaa, että alkoholi kuuluu siihen yhtä tiiviinä osana kuin ennen. Alkoholin voidaan lisäksi ajatella alentavan fuksien ja muiden opiskelijoiden kynnystä osallistua tapahtumiin, jolloin se pysyy osana myös sellaisia tapahtumia, jotka voisi toteuttaa alkoholittomina.

Luulin myös itse pitkään, että opiskelijakulttuuri olisi yhtä alkoholikeskeistä kuin sen on kerrottu olleen menneinä vuosikymmeninä. Kertomukset vuosien (tai vuosikymmenien) takaisista kokemuksista ja median maalaama kuva alkoholinhuu-ruisesta opiskelijaelämästä olivat pinttyneet syvälle mieleeni, joten pelkäsin, että joutuisin selittämään omaa alkoholittomuuttani toisille. Sille ei ole mitään erityistä syytä, miksi en käytä alkoholia. En ole vain koskaan ollut erityisen kiinnostunut

Jos olisin tiennyt opiskelijakulttuurissa tapahtuneista muutoksista, en olisi todennäköisesti jännittänyt opiskelun aloittamista yhtä paljon.

Ajattelin, että en tutustuisi kehenkään, jos en ”ottaisi itseäni niskasta kiinni” ja menisi toisten kanssa baariin, vaikka olisinkin ainoa selvin päin oleva porukassa. Samalla pelkäsin, että sillä ei olisi mitään merkitystä, vaikka osallistuisin tapahtumiin ja keskustelisin siellä toisten kanssa – minä muistaisin keskustelun, mutta keskustelukumppanini ei. Päätin, että menisin kuitenkin tapahtumiin ja joisin siellä limsaa, jotta en olisi ainoa, jolla ei ole juomaa kädessä.

Sain kuitenkin huomata, miten väärässä olin ollut.

Yliopistolla on nykyään paljon opiskelijoita, jotka eivät juuri käytä alkoholia. Alkoholia käyttävät opiskelijat eivät myöskään juuri kyseenalaista sitä, jos joku ei käytä alkoholia. Kronos ja monet muut opiskelijajärjestöt järjestävät säännöllisesti tapahtumia, joissa alkoholi ei ole keskiössä, minkä lisäksi esimerkiksi sitseille on mahdollista osallistua, vaikka ei käyttäisi alkoholia.

En olekaan juonut alkoholia koko opiskeluaikanani, mutta olen silti osallistunut aktiivisesti opiskelijatapahtumiin, nauttinut niistä ja saanut ystäviä. Osa ystäväistäni käyttää alkoholia, osa ei, eivätkä erot alkoholin käytössä estä ystävyyttä. Jos olisin tiennyt opiskelijakulttuurissa tapahtuneista muutoksista, en olisi todennäköisesti jännittänyt opiskelun aloittamista yhtä paljon.

Jokaisen pitäisi saada päättää itse, missä määrin käyttää alkoholia tai käyttääkään ollenkaan. En siis tarkoita, että opiskelijakulttuurin olisi muututtava yhtäkkiä täysin alkoholittomaksi. Tärkeintä on, että alkoholinkäyttö perustuu omaan tahtoon ja valintaan, ei ulkopuolelta tulevaan painostukseen.

Nykyään keskusteluissa korostetaan, että alkoholipitoiseen opiskelijaelämään ei ole pakko osallistua. Sen sijaan ei juuri puhuta siitä, ettei alkoholi ole osa kaikkea opiskelijatoimintaa. On esimerkiksi alkoholiton hallitus- ja kerhotoimintaa, omaan alaan liittyviä vierailuja tai kulttuuriyksikursioita sekä paljon muuta harrastustoimintaa. Bileet, sitsit ja approt ovat edelleen monille tärkeä ja mieluisa opiskelijakulttuurin muoto, eikä näihinkään liity aina alkoholi – tapahtumissa onkin usein tarjolla sekä alkoholillinen että alkoholiton vaihtoehto, eikä opiskeluaikana tarvitse sitoutua siihen, että joko käyttäisi tai olisi aina käyttämättä alkoholia.

Toivoisinkin, että opiskelijakulttuurissa tapahtuneista muutoksista tultaisiin nykyis-

Kuva syksyn 2023 orientaatioviikolta. Limsan juominen opiskelijatapahtumissa vähentää ulkopuolisuudentunnettani silloin, kun tiedän monien juovan siellä omia alkoholijuomia.

Kuva: Vilma Vares

kyistä tietoisemmiksi sen ulkopuolella. Tällöin myös sellaiset opiskelijat, jotka eivät käytä alkoholia tai käyttävät sitä vain vähän, uskaltaisivat todennäköisesti osallistua nykyistä aktiivisemmin opiskelijaelämään. Lisäksi olisi hyvä, että asenteet alkoholittomia opiskelijatapahtumia kohtaan muuttuisivat ja tapahtumia monipuolistettaisiin entisestään – vaikka suuri osa opiskelijajärjestöistä suhtautuu niihin avoimin mielin, eri alojen maineet erityisen alkoholipainotteisina voivat toisinaan vaikuttaa siihen, mitä ja minne uskaltaa hakeutua opiskelemaan.

Oletus opiskelijakulttuurin alkoholikeskeisyydestä näkyy edelleen siinä, että jos tapahtuma on alkoholiton, se täytyy usein mainita erikseen. Tämä pätee kuitenkin myös moniin muihin tilanteisiin, kuten työpaikkojen pikkujouluihin, mökki- viikonloppuihin ja sukujuhliin. Käsite opiskelijakulttuurin alkoholikeskeisyydestä kytkeytyy näin osaksi laajempaa keskustelua alkoholin merkityksestä sosiaalisissa tilanteissa; stereotypiaa alkoholinhuuruudesta opiskelijaelämästä pystytään puolestaan haastamaan parhaiten tuomalla se osaksi tätä keskustelua.

Opiskelijakulttuuri ja -elämä ovat laajoja käsitteitä, jotka voivat tarkoittaa eri ihmisille eri asioita. Toisille ne ovat bileitä ja approja, toisille opiskelua ja UniCafessa syömistä luentojen jälkeen opiskelukavereiden kanssa – monille ne merkitsevät yhtä lailla molempia. Alkoholilliset ja alkoholittomat tapahtumat tasapainottavat näin toisiaan, jolloin yhä useampi voi löytää opiskelijakulttuurista jotain itselleen sopivaa.

hymypoikapatsaiden pakoilusta

Kamilla Kolimaa

kotona soitan taas Pojalle—lukuisia kertoja ja se ei vastaa—soitan toiselle kolmannelle neljännelle ja ne puhelevat omia puheluitaan äiteinsä kanssa. Ne ovat saman pojan eri numeroita, sillä se keräilee illanratoksi puhelimia eripuolille puvuntakikokoelmansa ruusuketaskuja ja niiden soidessa koittaa leikiksi etsiä laitteita taskuista. Joskus vastatessaan se pahoittelee että olin syvällä taskunsiimeksessä. tällä kertoimella se ei vastaa ja levitän kissakettumargariinia ruisleipästen selkäeville. Katson videofragmentteja ydinvoimalakäynnistyksistä, joissa sinivalo pilkkaa valkotakkimiehiä ja lopulta käännyn ystävien puoleen, jotka nekin soittelevat puheluita haudatuille puhelimille—akkuna päästää tupakinkäryn tielle, jossa kävelee samannäköisiä poikia kaikki tulppaanitertut kainaloissa ja jokotai hävittäjätkä jokotai farkkutakit päällisköillä ja odotan Äidin viestejä huonekalukauppojen katalogeista—miehet pyytävät oluelle ja joku mies katsoo liian pitkään pullonpalautuksessa ja se muistuttaa muistuttaa muistuttaa tuo mielipahaseen mandaloita sekalaisista hirveyksistä—lyhyestä traumasikeestä kehonulkopuolishetkestä—ja tajuttomaan liitukauteen putoamisesta vikkälänvikkälään ja imuroitujen tölkkien lattiaan osumisesta ja varjot kahdesta ystävällismielisestä hahmosta huoneeseen tullessa. ne olivat ystävällismielisiä. vastaavaisuudessa vastaan esineellistämiseen esineellistämisellä. “minä suojelen sinua kaikelta” on valhelaulu valheviisu, sillä ei kukaan ketään millään milloinkaan kuuna päivänä suojele. kukaan ei suojele ketään varsinkaan ihmiset itseitseään. (Se) silmäpari, tukkajätkä liikuskelee hyllyjen väleissä (kaisaniemessä). ja mies pullonpalautuksessa katsoo pitkittyneitä aikoja. ja ajattelen voivani

naarata mieslapset. *Naaraa minut!* ne sanovat naskaleitta. *Drink me! Minulla on itseinho minä tarvitsen penelopen drink me!* Yritän antaa niille maitoa mutta se menee aina ohi suun. keitän laakerinlehtiä keittolevyllä ja ovikello alkaa soida himmeää Himmailen ovelle ja Seuraavina tunteina rykmenttejä saapuu ovelle Miehiä kosimaan ja niitä tulee yksi toisensa jälkeen ja jokainen on ikäänkuin edellisen loppu—ikäänkuin sama mies meikkaisi itseään oveltani liuetessa ja vaihtaisi ihmis-karvaperuukkia ja yrittäisi uudelleen ja Niitä tulee ja ensimmäinen esittelee itsensä H-alkuiseksi ja sanoo että lupaa valmistaa minulle aina pyydettyä liharuokia, koska olen aneeminen ja himoitsen punalihaa. H-alkuisella on takatukka ja rööki huulella ja Tour de France -lippalakki ja torjun sen ja hetken päästä—laakerinlehtiin pastakastiketta kaataessa kello soi taas ja seuraava mies esittelee itsensä J-alkuiseksi ja lupaa keskustella aina haluttaessa kanssani Thomas Bernhardin tuotannosta ja lupaa myös suojella minua kaikelta ja käyttää Savanni nukahtaa -paitaa ja kieltäydyn ja palaan keittolevyllä ja hivutan kastikkeeseen vettä jotta se valmistuisi hitaammin ja keitän linguinit uudelleen ja uudelleen ja uudelleen ja ovikelloa hakataan ja avaan nyt varovaisemmin ja siellä on L-alkuinen joka kosii ja sanoo et sillä ei ole mitään mitä tarjota mutta voisiko se saada käteni ja arvostan sen rehellisyyttä mutta suljen oven ja katson pitkälle alas rappukäytävään levittäytyvää jonoa puvuntakkisia farkkutakkisia takatukkia ja niillä on mukana lempilevyjäni Niillä on mukana Thomas Bernhardin koko tuotantoja suurissa pinoissa vauvojen tapaan käsivarsilla ja tietysti niillä on mukana espressokoneita ja kylpyammeita olalla ja nahkatakkeja ja tupakkitelineitä ja sanon niille etten polta enää. Niin nättejä tupakkitelineitä.....

En minä polta enää! Ja lopulta varmuusketju repeää ja ne rämpivät ovesta eteiseen (Ramble on) ja eivät ota likaisia kenkiään livohkaan vaan istuutuvat kaikki pinoon kasaan päällekkäin sohvalle ja venetsialaisille tuoleille, ne ryystävät pastakastikkeen keittolevyiltä ja jotkut alkavat riisuuntua ja heitän niitä kylpytakeilla ja revin palohä-

lyttimet katosta ettei röökinpoltto ärsytä niitä. NE yrittävät esitellä kehonkieltään mutta pyydän niitä pukeutumaan ja lopulta samanlainen röökitukka rottatukka kuin sillä eräällä leikki-taiteentutkijalla joka yrittää pyytää minulta anteeksi. Kattilan tyhjentyessä ne pyytävät naaraamaan. kuka mistäkin mutta ne vain haluaisivat että naaraan. ja vaihteeksi huudan niille Ei! soitan ystävättärelle ja huudan simpukkapuhelimeen *Naaraa minut!*

Humanistispeksi-arvio

Vuoden 2024 Humanistispeksi Mitä jälkeemme jää liimasi Kulttuuritalo Martituksen penkkiin, kun vuosikymmenet sulautuivat yhteen ja vanhan kartanon salit heräsivät lavalla henkiin. Speksi värisytti, itketti ja ennen kaikkea nauratti, sekä tarinan itsensä että näyttelijöiden improvisaatiokyvyn ansiosta. Itselleni tämä oli ensimmäinen speksi, mitä olen päässyt katsomaan, ja esimerkiksi spekseille olennaiset omstart-huudot olivat käytännössä uusi kokemus. Etukäteen en tiennyt, kuinka paljon tulisin nauttimaan kohtausten jatkuvasta keskeyttämisestä ja uusimisesta yleisön huutamilla ohjeilla, mutta omstartit ja niihin reagoinnit olivat aidosti huvittavia. Myös hyvän maun rajoissa onneksi enimmäkseen pysyttiin, mikä oli ilahduttavaa, sillä esiintyjien kunnioittaminen on ratkaiseva tekijä siinä, kuinka paljon sekä yleisö että työryhmä pääsevät nauttimaan speksistä.

Juoni ja henkilöhahmot itsessään olivat melko pelkistettyjä, eikä suuria, yllättäviä käänteitä ollut paljoa. Yksinkertaisuus tai lievä ennalta-arvattavuus eivät kuitenkaan juuri speksissä haitanneet, sillä niiden ansiosta tarinassa pysyi hyvin mukana keskeytyksistä huolimatta. Erityisen paljon ihailin näyttelijäntaidon lisäksi upeaa puvustusta ja maskeerausta sekä tanssijoita, jotka varsinkin mystisenä metsän usvana vangitsivat huomion täysin. Myös musiikki oli loistavaa, ja taustamusiikkia olisi saanut olla enemmänkin. Musiikkinumerot olivat upeita ja kaptivoivia, ja paatuneena musikaaleista nauttijana rakastan sitä, kun musikaali saa edustaa genreään häpeilemättä.

Ennen kaikkea speksissä näkyivät kaikki se rakkaus ja intohimo, mitä produktion oli sekä lavalla että sen takana vuodatettu. Kolme tuntia kului nopeasti!

Myös Kronoksen edustus Humanistispeksissä oli tänä vuonna korkea. Aslak Juss näytteli päähenkilön parasta ystävää, Valoa, ja ehti myös esitysviikon jälkeen vastaamaan Kronikan kysymyksiin.

Millaista speksin työstäminen on ollut ja onko se vastannut odotuksia?

Mikä on ollut parasta?

- Speksin työstäminen on ollut intensiivistä, mutta todella palkitsevaa ja mielekästä. En ollut aikaisemmin nähnyt yhtäkään speksiä, eli siinä mielessä minulla ei ollut muita odotuksia kuin se, että pääsisi tekemään teatteria. Parasta speksissä oli ennen kaikkea ihmiset. Yhteishenki ja yhdessä tekemisen meininki oli aivan mahtava!

Mitkä ovat olleet esitysviikon päällimmäiset tunnelmat? Entä mikä fiilis on nyt, kun speksi on ohi?

- Esitysviikon päällimmäiset tunnelmat olivat innostuneisuus ja toki lievä krooninen väsymys. Fiilis produktion jälkeen on kieltämättä tyhjä, kun niin paljon aikaa ja energiaa vaatinut asia on nyt ohi. Ennen kaikkea tuntee kuitenkin ylpeyttä lopputuloksesta ja siitä työstä, mitä kaikki ovat tehneet produktion eteen.

Millaista speksin omstarttien kanssa on ollut työskennellä? Mikä on ollut hauskinta tai haastavinta?

- Speksin omstartit olivat itselle käytännössä uusi konsepti. Toisaalta jonkun verran teatteria harrastaneena jonkinlaista kokemusta improilusta löytyi. Omstarteissa hauskinta on nähdä mihin omat ja muiden impulssit lyhyissä improkohtauksissa johtavat. Vaikeinta oli varmaan oppia luottamaan juuri kyseisiin impulsseihin ja olla ajattelematta liikaa.

Löytyykö speksistä jotain muuta hauskaa sanottavaa?

- Speksistä olisi kyllä monta hauskaa juttua ja tarinaa kerrottavana. Olin keksinyt pari vitsiä ja iskureplaa, mitä roolihahmoni olisi voinut sanoa omstarttien yhteydessä. En kuitenkaan saanut yhtään niihin liittyvää omstrarttia, mutta voisin kyllä jakaa yhden Valolle ideoidun iskureplan: ”Pelkääksä pimeetä? Ei se mitään, tänä yönä saat nukkuavalo päällä.”

Arvio ja haastattelu: Katri Pihlström

Ei taidetta ilman ihmistä

Salla Niemelä

Taide koskettaa ihmisten elämää monilla tavoilla, mutta sen syvällisempi merkitys paljastuu usein vasta tarkasteltaessa teosten ympärille rakentuneita tarinoita. Ihminen pysyy erottamattomana osana taidetta nykyajan sille tuomista haasteista huolimatta niin kauan, kuin yksilön kokemusta pidetään arvokkaana asiana.

Vierailin taannoin Ateneumin taidemuseon Väriä & valoa – impressionismin perintö -näyttelyssä, joka esitteli taidetta ajanjaksolta 1860-1916. Näytteillä oli laaja skaala eri aiheisia teoksia. Esillä oli sekä impressionismin kärkinimien kesäisiä merimaisemia, että lumen verhoamia talviaiheita.

**Kaikissa maalauksissa näkyy
taiteilijoiden pyrkimys vangita
kankaalle ohikiitävä hetki
palanen elettyä elämää.**

Osassa teoksia öljyväri täplittää kangasta harkitun pointillisesti, kun taas toisissa siveltimen jälki on vapaampaa. Pierre-Auguste Renoirin teoksen *Polku korkeassa heinikossa* (1875) siveltimenvedot löytävät kaukaa katsottuna paikkansa, luoden vaikutelman kesäpäivästä nauttivista ihmishahmoista. Kaikissa maalauksissa näkyy taiteilijoiden pyrkimys vangita kankaalle ohikiitävä hetki, palanen elettyä elämää.

Taideteokset ovat kaunista katseltavaa, mutta taidesuuntauksen historiaan tutustuminen rikastuttaa kokemusta. Yhden käytävän seinällä mustavalkoisissa valokuvissa poseeraa taiteilijoita. Edessään heillä on maalaustelineet, joilla lepäävät heidän työstämänsä teokset. Vaikuttaa siltä, kuin valokuvaaja olisi keskeyttänyt parhaillaan käynnissä olleen maalaushetken.

Valokuvat nähtyään ei ole lainkaan vaikea kuvitella Claude Monet maalaamassa Seine- jokea pitkin kevään tieltä horisonttiin lipuvia jäälauttoja, piittaamatta vuoden 1880 pakkasista. Näyttely muistuttaa siitä, mikä on kaiken luovan toiminnan takana: ihminen.

Vielä muutama vuosi sitten olisi voinut todeta, että sellaisten teosten takana voi varmasti olla vain ihminen. Tekoälyn tekeleet eivät ole mikään uusi ilmiö, mutta niitä tulee vastaan yhä useammin. Niiden selaaminen sosiaalisessa mediassa voi aluksi tuntua viihdyttävältä, mutta pian keinotekoisien tuotosten tulva alkaa kaivamaan mieltä.

Ei enää edes yllätä, jos uutisoidaan taidekilpailun voittajateoksen paljastuneen tekoälyn tekemäksi. Tekoälyn kehittyessä käy yhä vaikeammaksi erottaa sen avulla tuotettu materiaali ihmisen luomasta, vaikka joissakin tapauksissa se on vielä mahdollista.

**Taide muistuttaa meitä siitä,
mikä oikeastaan on tärkeää ja
miksi yhteiskunnassa
tarvitaan myös ihmistieteitä.**

Mikä sitten erottaa tekoälyn tuotoksen ihmisen luomuksesta? Pelkkää ulkokuorta tuijottaessa vastaus voisi jopa olla, ettei melkein mikään. Mielestäni pintaa syvemmälle sukeltaessa kuitenkin huomaa, ettei tekoälyn kohdalla voi puhua taiteesta. Taidetta ei arvosteta pelkän esteettisyyden vuoksi, enkä puhu nyt ainoastaan mestarteoksista.

Jokainen luovan harrastuksen ystävä tietää, ettei sen arvo riipu lopputuloksesta. Olipa sitten kyse opiskelukiireiden lomaan varatusta rennosta piirustushetkestä tai rakkaan soittimen soittamisesta, luova aktiviteetti on arvokas jo itsessään. Se on henkilökohtaista ja vaatii vaivannäköä, mutta tekee elämästä merkityksellisempää. Siinä heijastuu ihmisen intentio, oma ajattelu. Taide muistuttaa meitä siitä, mikä oikeastaan on tärkeää ja miksi yhteiskunnassa tarvitaan myös ihmistieteitä.

En väitä, etteikö tekoälystä olisi mitään hyötyä. Aiheeseen paremmin perehtyneet tietävät niistä sovellutuksista, joissa se on valjastettu auttamaan ihmisiä aidosti hyödyllisellä tavalla. Uhkakuvia ei tarvitsisi maalaillla, jos pystyttäisiin luottamaan siihen, että teknologiaa käytetään pelkkään hyvään tarkoitukseen. Näin ei kuitenkaan ole. Sitä ei olisi olemassa ilman ihmistä, eivätkä sen tuotokset synny tyhjästä. Työkalu ei lopulta päättä, millaista jälkeä sillä syntyy. Keskustelun ytimessä onkin vakava eettinen kysymys siitä, mihin tekoälyä päätetään käyttää. Kyse on valinnoista.

Palataan vielä impressionismia kukkineeseen taidenäyttelyyn. Näyttelyyn ei kannataisi mennä ihan viimeisenä iltana, ei ainakaan silloin, jos haluaa tutustua teoksiin kaikessa rauhassa. Todellisuudessa väenpaljous on kuitenkin hyvä asia. Se kertoo

siitä, että taide ja historia kiinnostavat

ihmisiä. Taideteosten taustan tuntiessa ne voi sijoittaa osaksi laajempaa menneisyyden palapeliä, jolloin sitä ymmärtää taas ehkä vähän enemmän.

Historiatietoisuus antaa myös perspektiiviä maailman muutoksiin. Monen aluksi vallankumoukselliselta tuntuvan trendin kohdalla voikin todeta, että tällaista on tapahtunut ennenkin. Muutokseen on sopeuduttu tavalla tai toisella, vaikka aikoinaan valokuvauksenkin kehittyessä jotkut povasivat maalaustaiteen kuolemaa. Loppujen lopuksi täysin perinpohjaista murrosta on kohdattu harvoin. Ainakin niin kauan, kuin tekijänä on ollut ihminen.

Kronoksen keräilijät

Aslak Juss

Viime kesänä julkaistiin The Legend of Zelda -pelisarjan uusin peli, Tears of the Kingdom, ja sen myötä kaikenlaista peliin liittyvää keräilytavaraa. Mitä kulutus päätöksiin tulee, on impulssikontrollini yleensä virittynyt vastustamaan heräteostoksia. Kuitenkin viikko pelin julkaisun jälkeen pistin säästöpossuni laihdutuskuurille ja ostin sekä itse pelin että limited edition Zelda Nintendo Switchin.

Olen pelannut Zelda-pelejä ala-asteelta saakka, ja näin ollen fyysisiä kopioita peleistä on kertynyt hyllyihini. En ole silti aiemmin pitänyt itseäni pelisarjan keräilijänä, vaan ennemminkin vain uskoutuneena fanina. Kuitenkin hankkiessani keräiltävän Switch-konsolin minusta tuli myös Zelda-keräilijä.

Suhteeni keräilemiseen on ristiriitainen. Ajatus keräilemisestä antoi uudenlaisen lisämerkityksen hankinnalleni, kun hoivasin aikuisrahalla sisäistä lastani. Toisaalta olinkin ehkä vain joutunut uhriksi kapitalistiselle markkinointistrategialle, jossa keräilyn varjolla ihmiset sidotaan elämänmittaiseen oheistuotteiden hamstraamisen kestitilaukseen.

Markkinavoimat ovat aina osanneet valjastaa keräilyviettimme omiin tarkoituksiinsa – “Gotta catch them all” ja niin eteenpäin... Mutta mikä ihmeen keräilyvienti? Miksi haalimme kaikenlaista aineellista ja aineetonta roinaa vain, jotta pöly voi laskeutua sen päälle tai voimme hukata kokoelmamme bittiavaruuteen? Keräilyn ymmärtämiseen eivät riitä evoluutiobiologiset selitykset: ihmiset keräilevät selviy-

selviytyäkseen talven yli tai tehdäkseen vaikutuksen potentiaaliin parittelukumppaneihin. Tähän mennessä keräilyharrastukseni on pakottanut minut valitsemaan Zelda-kellon ja ensi kuun ruokabudjetin puolittamisen väliltä. Kumppanini ei myöskään ollut aivan vakuuttunut Zelda-kokoelmani tarpeellisuudesta tai edes sen sisustuksellisesta arvosta.

Haastattelin juttua varten Helsingin yliopiston historian laitoksen opiskelijoita ja henkilökuntaa siitä, mitä he ajattelevat keräilemisestä. Tykkään ajatella historian tutkimista suurena ihmiskunnan menneisyyden jäänteiden keräilyprojektina. Mikä siis olisikaan parempi joukko vastaamaan kysymykseen “miksi keräilemme?” kuin kronoslaiset!

Kuka olet?

Mister S. Bister.

Mitä keräät?

Olen keräillyt elämäni aikana kaikenlaista karkkipapereista Taru Sormusten Herasta -tavaroihin ja muumeihin, mutta aktiivisimmin keräsin Legon Winter Village -settisarjan tuotteita viimeisen vuosikymmenen aikana! Lego on tuottanut vuodesta 2010 lähtien joka vuosi Winter Village -nimisen setin, joka on nykyään osa Legon aikuisille rakentajille tarkoitettua linjaa. Ostin ensimmäisen näistä vuonna 2014 – ja sen jälkeen mulla onkin kaikki sarjan setit vuoteen 2022 asti. Viimeiset pari vuotta ovat jääneet odottamaan second hand -markkinoita tai uutta motivaatiota! Mutta siellä vanhempien kellarissa se istuu :)

Mistä keräily alkoi?

Tämä tuli luontevasti, kun juhlista tykkään ja legot oli pienestä asti sydämen asia. Selasin myös paljon netistä ja youtubesta uskomattomia legosceneryitä, kokonaisia talvi- ja joulukyliä, joissa on sähköiset valot ja joihin on uponnut sadasta tuhannesta kahteensataan tuhanteen palikoita. Assosioin myös legot jouluun, koska toivoin niitä aina pienenä silloin!. Mun huoneessa oli myös iso pöytä, jossa oli tilaa- tähdet osuivat kohdilleen ja hurahdin :) Nykyään se odottaa aina osittain koottuna vanhempien kellarissa- ja vaikka siihen ei ehdi kerätä uusia settejä, sen voi aina koota jouluksi uudestaan. Nyt kylä onkin niin iso kun se voi olla, että motorisoitu juna mahtuu vielä pyörimään sen ympäri.

Ensimmäisinä vuosina rakennelma oli aika vaatimatton, mutta tuhosin Helmin Syvänteen ja rakensin sen osilla Lego Joulukirkon ja hautausmaan- firmahan ei itse uskonnollisia teemoja tuota! Muutaman vuoden välein on tilattu myös Bricklinkistä valkoisia, erialisia maiseman osia luovia palikoita, palasia, puita ja sellaisia. Bricklink oli itsenäinen sivusto, josta pystyy ostamaan ihmisten myymiä, käytettyjä ja puhdistettuja legoja, ja halvalla- mitä tahansa osia. Postista haettiin sitten minigrippussia, jossa oli 300 kertaa 4x4 valkoisia tile-palasia. Sivusta tuli sitten niin suosittu maisemarakentajien kanssa että Lego osti sen viralliseksi kaupakseen, jotta saa provikat aikuisrakentajien markkinoilta.

Onko keräilylläsi tavoitetta? Jos on niin mikä?

Tavoite oli rakentaa himohieno joulukylä- ei oo se puoli muuttunut, tuottaa iloa itselleni ja lomilla kotona vieraileville lähinnä! Enää en stressaa myöskään jos pari settiä jää uupumaan, ne voi aina ostaa käytettynä myöhemmin :) Yksi tavoite olisi tietysti asua tulevaisuudessa niin isossa tilassa että saisi tuon omaan kotiinkin.

Mitä keräily merkitsee sinulle?

Lapsuutta, aikuisuutta, omien kiinnostusten ja luonteen, ihmisyyden, ilmaisua ja tutkimista.

Top 3 keräilijät

@nintendocollecting (Youtubessa)

ja videopelit

Kronos ry ja sitsimaksujen karhuamiset

Paavo Väyrynen ja kannattajakortit

Kuva joulukylästä.

Kuka olet?

Olen Din, 24-vuotias hissanopiskelija.

Mitä keräät?

Kerään monia asioita! Muutamia keräilemiäni asioita ovat: Kivet, simpukat, kauniit puunkappaleet, kirjat, kasetit, cd-levyt, elokuvat, Bratz-nuket sekä vaatteet.

Mistä keräily alkoi

Olen keräillyt pieniä kauniita asioita luonnosta jo lapsena, samoin kuin muistoesineitä. Luulen, että keräily itselläni liittyykin pitkälti tavaroiden sisältämiin muistoihin ja kokemuksiin, joita ne tuottavat.

Onko keräilyllä tavoitetta?

Keräilyni tavoitteita on monia. Haluan kaunistaa kotiani kauniilla tavaroilla, ja kehoani kauniilla vaatteilla. Kirjoja, elokuvia ja musiikkia keräilen koska luen paljon ja haluan omistaa rakastamani asiat epävarmojen suoratoistopalveluiden sijaan. Bratz-nukkejen keräilyllä puolestaan on nostalginen ja lapsellista minääni lohduttava puoli.

Mitä keräileminen merkitsee sinulle?

Keräily tuo elämääni paljon positiivista tekemistä ja asioita joita esitellä muille ihmisille! Koen keräilyn melko luonnolliseksi aktiviteetiksi ihmisolennolle, keräily hivelee aivoissa jotain.

Kuka olet?

Risto Marjomaa, historian yliopistonlehtori

Mitä keräät?

Enpä hirveästi mitään, mutta kyllä tavaroita silti kertyy. Vanhempani olivat varsinaisia hamstereita ja muutettuani takaisin syntymäkotiini on kaiken tavaran läpikäymisessä ollut melkoinen savotta. Isäni puolen isovanhemmat olivat samanlaisia ja välillä tuntuu, etteivät ole heittäneet pois oikein mitään. Tai mitä sanoisit 1950-luvun käytetyistä amerikkalaisista bussilipuista?

Mistä keräily alkoi?

Sitä on tavallaan tuputettu minulle, sillä sain jo lapsena veljeni kanssa kontolle isoisäni melkoisen suuren postimerkki- ja rahakokoelman. Sitä me sitten yritimme

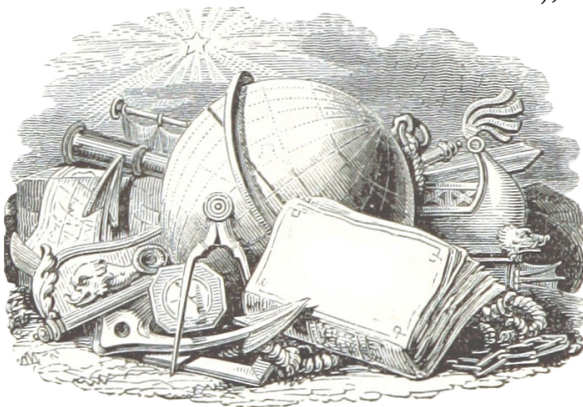
järjestellä, mutta kyllästyimme ja on jäänyt vuosikymmeniksi aika sekavaan tilaan. Keräilyn kannalta ei varmaankaan ole hyvä, että aloite tulee ulkopuolelta, eikä sitä koe omakohtaiseksi. Se alkaa vain lopulta tuntua pakotetulta taakalta.

Onko keräilylläsi tavoitetta? Jos on niin mikä?

Itse olen ehkä lähinnä keräillyt maailmanmatkoiltani karttoja, siis ihan tuollaisia tavallisia kaupunkikarttoja, joita olen myös käyttänyt. Tuntui kivalta idealta muistaa missä on käynyt, eikä vaadi mitään ylimääräisiä kuluja. Nykyään vaan ei karttojakaan enää oikein matkoilla käytetä, kun vaimolla ja tyttärellä on paikannuksen kännykässä. Siltä keräämiseltä on siis mennyt tavallaan pohja pois ja se on jäänyt vähemmälle.

Mitä keräily merkitsee sinulle?

Muistoja. Vähän niin kuin Roope Ankan ensilantti. Ei keräilyllä itsellään ole minulle mitään merkitystä ja olen aina pitänyt ajatuksesta, että kaiken voi tarvittaessa jättää taakse ja lähteä, jos siltä tuntuu. Mutta sellaiset esineet, joihin liittyy muistoja jostakin tapauksesta ovat kyllä ihan kivoja. Minulla on hiekkaa Saharasta, miekkoja Nigeriasta, linkkuveitsi Japanista, lapinleuku Rovaniemeltä, Espoon Jönsaksen arkeologisilta kaivauksilta löytämäni laivatykin pienoismalli (älä kysy, en tiedä miksi se siellä oli), kissapatsas Egyptistä, obsidiaanipatsas

Meksikosta, Star Trek-muki Kanadasta, enoni tekemiä vanhojen suomalaisten junanvaunujen pienoismalleja, sekä Santa Maria laiva, matto Marokosta, norsupatsas Intiasta, maatuska

Moskovasta jne. No, onhan sitä siis keräiltykin, mutta ei niinkään tarkoituksella keräillä, vaan ottaa aina jotain muistoksi.

Top 3 keräilijät

Hm, aika paha. Joku Kanemin kuningaskunnan hallitsijoista nykyisessä Tshadisissa keräsi 1800-luvulla vaimoja eri puolilta tuntemaansa maailmaa. Heitä oli kuu-
lemma lopulta 900 ja osa oli Kaukasukselta asti. Melkoinen keräilijä, mutta myös suuri orjakauppias, joka oli useat vaimoistaan ostanut. Aika niljakas tyyppi siis. Nimeä en muista. Napoleon Bonaparte vei Egyptiin mukanaan peräti 170 avustajaa kokoamaan muinaisia aarteita pannen samalla ohimennen alulle egyptologian tieteenalan. Sigmund Freud oli myös suuri antiikin ja muinaisten aikojen esineiden keräilijä. Millähän tavalla hän itse tulkitsi fetisismiään? Siinä olisi kolme.

Kuka olet?

moikka! oon kamilla, 2. vuoden opiskelija ja hallituslainen.

Mitä keräät?

Keräilen vintage-nahkatakkeja.

Mistä keräily alkoi?

Keräily alkoi ihan huomaamatta japikkuhiljaa. Vuosien mittaan huomasin et mulle on kertynyt käytettyjä nahkatakkeja koska fiilaan niitä ja tykkään laittaa niihin rahaa, tuli siis tarkotuksettomasti keräiltyä.

Mitä keräily merkitsee sinulle?

Vintage-nahkatakkit ja niiden keräily merkitsee mulle tietyn aikakauden fiilistelyä (n. 60-70-(80-)lukuja) ja takkien elämän ja ns. hengen arvostamista. Niiden käyttäminen on vähän ku vanhassa talossa asustelua.

Kuka olet?

Olen Derek, yliopistolehtori historiassa, opetan ruotsiksi ja englanniksi kolmessa eri modulissa digitaalihistoria, pelihistoria/gamestudies ja historia.

Mitä keräät?

En kerää mitään säännöllisesti, mutta jos tulee vastaan, ostan mielenkiintoisia lauta- ja tietokonepelejä. Keräilen myös populaarikultturia eli tällaista ikäänkuin väheksyttyä historian käyttöä. Esimerkkejä tästä on Playmobile lelut, missä on todella hienoa ja monipuolista historian esittämistä, sekä puolalaisen lego vastineen Kobyn lelusotilasajoneivot.

Mistä keräily alkoi?

Keräily alkoi varmaan pienoismalleista, joita rakensin ja maalasin teini-ikäisenä ajanvietteenä. Tausta tälle on kenties se, että isäni palveli toisessa maailmansodassa englannin laivastossa. Keräsin ja rakensin laivoja, missä isäni oli palvelut. Siitä olen sitten myöhemmin siirtynyt muiden mieluisten asioiden keräämiseen. Monia asioita kuten vinylilevyjä tai strategiapelejä on tullut ostettua alunperin omaan käyttöön ja näin ollen puolivahingossa kerännyt.

Onko keräilylläsi tavoitetta?

Ei. Olen monesti miettinyt, että mitä näille peleilleni tapahtuu. Minulla on monia pelejä, mitä esimerkiksi Suomen pelimuseolla ei ole. Nykyään kerään opetustarkoitukseen pelejä, mitä käytän kursseillani opetusmateriaalina.

Mitä keräily merkitsee sinulle?

Mitä tulee pelien keräämiseen, en yritä kerätä mitään ehdotonta kokonaisuutta. Painotukset keräilemisessä muuttuvat ajan myötä. Olen tekemässä kirjoistani sadan kirjan luetteloa, mistä en luovu. Voisin kai tehdä saman peleistä.

Joillekin keräily on pakkomielleistä. Olen kuullut joskus tarinan eräästä englantilaisesta keräilijästä, joka oli päättänyt keräillä kokonaisen korttipakan kadulta löytämistään kortteista. Hän jatkoi keräilyä kymmeniä vuosia, kunnes löysi kokonaisen korttipakan kadulta.

Kai keräilyyn liittyy hankkiminen ja hallinta, että kerättävät asiat

ovat saatavilla. Olen pre digitaalinen henkilö, enkä luota siihen, että kaikki asiat olisivat aina saatavilla pilvessä. Ehkä tämä liittyy sellaiseen kylmänsodan ajan mentaliteettiin, että kaikkea pitää pyrkiä hallitsemaan.

Tärkeää on kuitenkin ymmärtää, ettei mitään voi hallita. Epätäydellisyys kuuluu keräilemiseen.

Top 3 keräilijät

- A. E. Nurderskuöld ka keskiaikaiset kartat
- Orphan Pamuk ja hänen menneisyyteensä liittyvät tavarat

SPRINGTIME

